

Vänersborgs tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1070
462 28 VÄNERSBORG

KOMPLETTERANDE ÖVERKLAGANDE

Mål nr M 1838-21:R3

Angående överklagande av Länsstyrelsens för Västra Götalands län beslut den 8 april 2021 (ärende nr 555-509-2021) angående förbud mot att genomföra den anmälda ändringen av verksamheten, anslutning av Marstrands avloppsreningsverk till Ryaverket i Göteborgs kommun

Innehåll

1	Yrkande	3
2	Grunder	3
3	Utveckling av talan	4
	<i>3.1 Anslutningen av Marstrands ARV ryms inom Ryaverkets befintliga miljö tillstånd</i>	4
	3.1.1 Tättbebyggelsens storlek.....	4
	3.1.2 Maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB).....	4
	3.1.3 Utsläppsvillkor – halter och mängder.....	5
	3.1.4 Särskilt om säkerhet och marginaler i beräkningar av anslutningar.....	6
	3.1.5 Pågående/planerad utbyggnad av Ryaverkets avloppsreningsverk	9
	3.2 Miljö- och resurshushållningsfördelar med en anslutning av Marstrands ARV 10	
	3.3 Pågående utveckling/utbyggnad av Kungälv kommuns allmänna VA- anläggning	12
4	Sammanfattning	15
5	Bevisuppgift.....	16
6	Den fortsatta handläggningen	16

I egenskap av ombud för Gryaab AB (nedan "Gryaab") har undertecknade överklagat av Länsstyrelsen för Västra Götalands län den 8 april 2021 meddelat beslut i ärende 555-509-2021 angående förbud mot att genomföra den anmälda ändringen av verksamheten, anslutning av Marstrands avloppsreningsverk (nedan "Marstrands ARV") till Ryaverket i Göteborgs kommun.

Efter medgivet anstånd får undertecknade utveckla Gryaabs talan i målet enligt följande.

1 Yrkande

Gryaab yrkar att mark- och miljödomstolen, med upphävande av länsstyrelsens beslut, medger den anmälda ändringen av verksamheten, innebärande ett tillåtande av anslutning av Marstrands avloppsreningsverk till Ryaverket i Göteborgs Stad.

2 Grunder

Som grunder för sitt yrkande får Gryaab sammanfattningsvis anföra följande.

1. Anslutningen av Marstrands ARV till Ryaverket ryms inom Ryaverkets befintliga miljötillstånd, och härtill hörande utsläppsvillkor.
2. Det finns betydande fördelar i miljö- och resurshänseende med en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket, då det bl a skulle medföra en minskning av energi- och kemikalieanvändningen och av antalet transporter med tunga fordon (per renad mängd avloppsvatten). En anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket möjliggör vidare planlagd bebyggelseutveckling i Kungälv kommun och att 1 089 hushåll (motsvarande 3 267 personekvivalenter) med enskilda avloppslösningar kan anslutas till kommunal avloppsrening.
3. Marstrands ARV kommer inom en snar framtid att behöva läggas ner eller byggas om för att klara tillkommande belastning. Det är samhällsekonomiskt fördelaktigt att istället leda spillvattnet till Ryaverket samt att samför lägga anläggandet av spillvattenledningar för anslutning av Marstrands ARV till

Ryaverket med det planerade anläggandet av dricksvattenledningar på aktuell sträcka i Kungälv kommun.

3 Utveckling av talan

3.1 Anslutningen av Marstrands ARV ryms inom Ryaverkets befintliga miljötillstånd

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 29 januari 2020 om ett nytt miljötillstånd för Ryaverket, vilket Gryaab tog i anspråk den 1 januari 2021.

Gryaab gör gällande att anslutningen av Marstrands ARV med marginal ryms inom det ovan nämnda miljötillståndet för Ryaverket, och det gäller bl a tätbebyggelsens storlek, den maximala genomsnittliga veckobelastningen och utsläppsvillkoren, varvid följande uppges.

3.1.1 Tätbebyggelsens storlek

Tätbebyggelsens storlek är angiven till 1 300 000 pe i Ryaverkets miljötillstånd. I det innefattas fysiska personer bosatta i området, industri, turister, in- och utpendling. Det finns en betydande marginal i denna del av miljötillståndets omfattning. Även om ansluten befolkning inom Gryaabs nuvarande upptagningsområde ökar till 955 000 pe år 2036 så inryms en anslutning med ytterligare ca 8 000 pe från Marstrands ARV till 2036 väl inom tillståndsgiven ram för tätbebyggelsens storlek. Anslutningarna av Bollebygds/Olsfors och Kode ARV som medgavs av länsstyrelsen i beslut 2021-04-08 motsvarar ytterligare 16 000 pe. Vid en anslutning av Marstrands ARV kommer det fortfarande att finnas en marginal på 153 000 pe innan taket 1 300 000 pe uppnås.

3.1.2 Maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB)

För den befolkningsökning som kan förutses inom Gryaabs upptagningsområde fram till 2036 finns det fortfarande god marginal till den tillståndsgivna maximala genomsnittliga veckobelastningen på 1 850 000 pe. Är befolkningen 955 000 pe beräknas 90-percentilen av max GVB kunna bli 1 528 000 pe, vid en kvot på 1,6.

Marginalen bedöms då vara ca 300 000 pe till den tillståndsgivna maximala genomsnittliga veckobelastningen. Tillkommer Marstrands ARV med omgivningar med ytterligare ca 12 800 pe (d.v.s. 8 000 pe uppräknat med kvoten 1,6) inryms det väl inom marginalen till belastningstaket.

3.1.3 Utsläppsvillkor – halter och mängder

Utifrån det av Gryaab i ärendet redovisade underlaget och beräkningarna följer att gällande utsläppsvillkoren för Ryaverket inte kommer att överskridas vid en anslutning av Marstrands ARV. Gryaab har på ett utförligt sätt redogjort för detta i anmälan till länsstyrelsen, med tillhörande kompletteringar, vilket underlag hänvisas till.

De modellberäkningar av reningsresultat som Gryaab genomfört inför förevarande anmälan visar entydigt att alla villkor för utsläpp till vatten kan innehållas under hela tillståndstiden fram till 2036.

Belastningsökningen vid Ryaverket av en anslutning av Bollebygd, Olsfors, Kode och Marstrands ARV uppvägs vidare av de processförbättringar som redan gjorts vid Ryaverket och sådana som förväntas genomföras i närtid. Halter i utgående vatten beräknas för alla scenarier vara under haltvillkoren.

Gryaabs arbete med att utveckla och förbättra reningsprocesserna har medfört att kapaciteten på eftersedimenteringen ökat. För närvarande kan flöden upp till 9 m³/s renas biologiskt, istället för 8,5 m³/s, som antogs vid beräkningarna som ligger till grund för Gryaabs nuvarande miljötillstånd från år 2020. Den ökade kapaciteten innebär att Gryaab kan ta emot och rena avloppsvatten från prognosticerad befolkning för Bollebygd, Olsfors, Kode och Marstrands ARV för såväl år 2030 som 2036, utan att utsläppta mängder skiljer sig väsentligt från vad som angavs inför prövningen av Ryaverkets nuvarande miljötillstånd och utan att mängdvillkoren i miljötillståndet överskrids.

De utgående mängderna på treårsbasis underskrider begränsningsvärdet även under en treårsperiod med höga flöden, motsvarande "worst-case" för en treårsperiod de senaste 15 åren.

Gryaab gör gällande att underlaget/uppgifterna i anmälan styrker att gällande miljötillstånd, med villkor, för Ryaverket kan innehållas vid en anslutning av Marstrands ARV. Gryaab bestrider således länsstyrelsens påstående om att en osäkerhet skulle föreligga i detta avseende.

Härutöver ska beaktas den ytterligare säkerhetsmarginal som ligger i det kontinuerliga arbetet på Ryaverket med att bygga ut och förbättrade reningsprocessen, varom mera nedan under avsnitt 3.1.5.

3.1.4 Särskilt om säkerhet och marginaler i beräkningar av anslutningar

Gryaabs underlag för bedömning av framtida belastning på Ryaverket framgår av bilaga 1 till anmälan till länsstyrelsen, "Belastningsuppskattningar och utsläppssimuleringar 2030 & 2036 – Anslutning av Bollebygd, Kode och Marstrand". Beräkningarna i bilaga 1 grundar sig på statistik och modeller för hur reningen vid Ryaverket fungerar under olika förhållanden. Gryaab gör gällande att bolaget förfogar över ett avancerat verktyg för beräkningar av olika belastningssituationer. Beräkningsmodellerna används kontinuerligt vid Gryaab för att simulera variationer i belastning och hur reningsprocesserna kan optimeras vid olika belastningssituationer. Styrkan med modellerna är att de utvecklats specifikt för de förutsättningar som finns vid Ryaverket. Gryaab gör därför gällande att de beräkningar som redovisas i bilaga 1 är tillförlitliga.

Nedan följer i punktform en utveckling av de säkerhetsmarginaler (konservativa antaganden) som ingår i beräkningarna.

- A. Inledningsvis kan konstateras att beräkningarna avser anslutning av alla tre avloppsreningsverken Marstrand, Kode och Bollebygd sammantaget. Det grundar sig i att tillskottet i belastning från vart och ett av reningsverken är så litet fram till 2036 i förhållande till den totala belastningen på Ryaverket att det inte bedömts meningsfullt att göra separata beräkningar.
- B. Efter att Miljöprövningsdelegationen meddelat sitt beslut/miljötillståndet (januari 2020) har ytterligare processförbättringar genomförts vid Ryaverket. Det har medfört att kapaciteten att behandla avloppsvatten fullständigt, d.v.s. i

alla biologiska och kemiska reningssteg, ökat med 0,5 m³/s. Det ska jämföras med den tillkommande belastningen från Marstrands ARV som 2036 i medeltal beräknas bli 0,04 m³/s. De två avloppsreningsverk som anmäldes samtidigt med Marstrands ARV, nämligen Kode och Bollebygd/Olsfors ARV beräknas 2036 sammantaget också tillföra 0,04 m³/s.

Processförbättringen har således inneburit att möjligheten att behandla tillkommande avloppsvatten ökat påtagligt, vilket inte legat till grund för prövningen av gällande miljötillstånd för Ryaverket.

Den ökade kapaciteten innebär att Ryaverket kan ta emot och rena avloppsvatten för prognosticerad befolkning år 2030 och 2036 från Bollebygd, Olsfors, Kode och Marstrands ARV utan att utsläppta mängder skiljer sig på något avgörande sätt från vad som var förutsättningarna vid prövningen av gällande miljötillstånd för Ryaverket och utan att haltvillkor eller mängdvillkor på treårsbasis överskrids.

- C. Gryaab gör, i motsats till länsstyrelsen, gällande att bolagets modellberäkningar utförts med hänsyn till osäkerhetsfaktorer i inkommande flöden och processvariationer. Modellen är vidare specifikt framtagen för förhållandena vid och förutsättningarna för Ryaverket. Resultaten får därmed anses tillförlitliga.

Exempel på säkerhetsmarginaler som beaktats i beräkningarna är att:

- de har utförts för tre olika flödesscenarier:
  - Lågflödesår
  - Medelflödesår
  - Högflödesår

- Beräkningarna har utförts för helår, tertialer samt 3-årsperioder, för att täcka in alla variationer.

- Beräkningarna grundar sig på specifika driftsdata för Ryaverket från de senaste 15 åren.
- Prognosen för framtida flöden av spillvatten och tillskottsvatten bygger på statistik från alla anslutna kommuner om vattenförbrukning per ansluten person. I scenarierna har sedan befolkningsutvecklingen, som varje kommun prognosticerat fram till 2030 och 2036, lagts till. Flödet av tillskottsvatten har antagits fortsätta öka i linje med ökningen de senaste åren.
- Beräkningarna utgår från den samlade, prognosticerade utvecklingen av befolkning och tillskottsvatten till Ryaverket för perioden fram till 2036 för alla anslutna kommuner. Tillskottet vid en anslutning av Marstrands ARV utgör som högst 0,8% av den totala belastning som beräkningarna utgår från.

D. För att kontrollera hur förutsättningarna för beräkningarna påverkar resultaten har en känslighetsanalys utförts, se bilaga 1 till anmälan. Känslighetsanalysen visar en avvikelse på endast 3% under de sämsta förutsättningarna/"worst-case". Analysen visar att begränsningsvärdet för BOD7, som är den begränsande parametern, kommer att innehållas med marginal även om kapaciteten i eftersedimenteringen tillfälligt blir sämre i samband med de allra högsta flödena.

E. Det är ofrånkomligt att ett scenario som sträcker sig 16 år framåt i tiden innehåller vissa osäkerheter, vilket inte är unikt för denna miljöprövning utan utgör en ofrånkomlig konsekvens av hur den svenska miljölagstiftningen är utformad. Det är normalt att miljötillstånd meddelas med villkor som gäller för en lång tid framöver. Gryaab gör gällande att det av bolaget i ärendet redovisade underlaget är konservativt beräknat och med goda säkerhetsmarginaler och styrker att gällande miljötillstånd, med villkor, för Ryaverket kan innehållas med en anslutning av Marstrands ARV.

Gryaab gör vidare gällande att bolaget har kompetens och resurser att vidta nödvändiga åtgärder vid Ryaverket för att säkerställa gällande miljötillstånd och härtill hörande villkor.

3.1.5 Pågående/planerad utbyggnad av Ryaverkets avloppsreningsverk

Det pågår ett kontinuerligt arbete med om- och tillbyggnad av Ryaverket för att förbättra reningskapaciteten vid avloppsreningsverket. Med det av Miljöprövningsdelegationen den 29 januari 2020 meddelade beslutet om nytt miljötillstånd för Ryaverket följer ett antal villkor som ska uppfyllas. I villkoren ingår bland annat att Gryaab ska redovisa en handlingsplan för hur anläggningen ska anpassas för att efter 2036 klara skärpta utsläppsvillkor. Detta arbete är redan påbörjat och Gryaab har tillsatt en ny organisation som påbörjat nödvändiga utredningar, vilka ska utgöra underlag för de planerade om- och utbyggnaderna av Ryaverket. För att möta den ökade belastningen och det ökade flödet fram till 2036 utreder Gryaab samtidigt möjligheten att genomföra ett antal åtgärder i syfte att öka kapaciteten, drifttillgängligheten samt reningen av kväve, fosfor och BOD.

År 2036 kommer, som ett resultat av dessa åtgärder, helt nya anläggningsdelar vara färdigställda vid Ryaverket, vilket medför en kapacitet att behandla avloppsvatten från en befolkning avsevärt större än den som följer av nu gällande miljötillstånd för Ryaverket. Bilagt inges en sammanställning av vissa av de åtgärder som planeras vid Ryaverket fram till miljötillståndets utgång år 2036 (bilaga 1). Av sammanställningen framgår att ett flertal åtgärder är möjliga att vidta ifall behov uppkommer av att förbättra reningskapaciteten vid Ryaverket och att flera av åtgärderna/anläggningarna sannolikt kommer att vara idrifttagna redan när Marstrands ARV ska anslutas till Ryaverket år 2030.

Den planerade utbyggnaden av Ryaverket som åskådliggörs i bilaga 1 följer av de villkor som beslutats av Miljöprövningsdelegationen i gällande miljötillstånd/beslut för Ryaverket från år 2020. Åtgärderna är således inte föremål för fastställelse/särskild prövning inom ramen för detta anmälningsärende.

Detta medför en ytterligare säkerhetsmarginal till styrkande av att anslutningen av Marstrands ARV med marginal inryms i gällande miljötilstånd, med villkor, för Ryaverket. Detta vederlägger också den osäkerhet som länsstyrelsen synes hysa.

3.2 Miljö- och resurshushållningsfördelar med en anslutning av Marstrands ARV

Det finns stora fördelar med en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket, bl a ur resurshushållningssynpunkt. Samtliga parametrar som jämförts, d.v.s. energi, kemikalier och transporter, minskar avsevärt per personekvivalent vid en sambehandling på Ryaverket i jämförelse med nuvarande behandling vid Marstrands ARV. Till det ska läggas Göteborg Energis utvinning av värmeenergi från det behandlade avloppsvattnet, för produktion av fjärrvärme, vid Ryaverket. Även resurshushållningen genom tillvaratagande av avloppsslammets energi och näringsinnehåll förbättras. Biogasen som produceras vid Ryaverket används som fordonsbränsle och ersätter därmed fossila bränslen. Näringsinnehållet i slammet tillvaratas genom återföring till jordbruksmark inom ramen för Revaq-certifieringen. Tunga transporter till och från Marstrands ARV på Koön kommer att försvinna. En gemensam rening av avloppsvatten vid Ryaverket ger även vinster genom större resurser för så väl driftsäkerhet, processförbättringar, övervakning som riskbegränsning. En jämförelse av resursförbrukningen för Marstrands ARV respektive Ryaverket framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1 Resursförbrukning per personekvivalent (pe) för Marstrand reningsverk respektive Ryaverket 2019 samt uppskattad förbrukning på Ryaverket 2030.

	Kemikalieförbrukning	Energiförbrukning	Transporter
	kg/pe	kWh/pe	antal/100 pe
MARSTRAND 2019	56	251	4
RYAVERKET 2019	4,5	77	0,2*
RYAVERKET 2030**	6	76	0,2

*Ryaverket 2015

**Siffror från tillståndsansökan inlämnad 2017, Ryaverket

Länsstyrelsen argumenterar i sitt beslut för att riskerna med planerade pumpstationer i Marstrand är stora men belyser inte att riskerna redan existerar då de här avloppen finns redan idag i enskilda avloppsanläggningar, av varierande kvalitet. Det finns därtill ett stort behov och intresse att kunna exploatera för nya bostäder i den aktuella delen av Kungälv kommun och sådana exploateringar pågår redan. En begränsande faktor idag är tillgången till dricks- och spillvattenlösningar. Det görs gällande att den miljömässiga kontrollen över sådana exploateringar blir betydligt bättre om kommunen, genom allmän va-anläggning, har ansvaret för avloppslösningen i exploateringsområdena, än om detta sker med privata, enskilda avloppslösningar med lokala utsläpp.

Det noteras att länsstyrelsen i sitt beslut inte alls berört fördelarna med anslutningen av Marstrands ARV till Ryaverket ur ett miljö- och resurshushållningsperspektiv. Under tiden fram till 2036 kommer 1 089 hushåll (motsvarande 3 267 pe), vilka idag har enskilda avloppslösningar, att anslutas till Kungälv kommunens allmänna va-system, för vidare transport och behandling vid Ryaverket. Detta underlättas och möjliggörs av en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket, och skulle bli mycket mer komplicerat och sannolikt tidsmässigt fördröjt om anslutningen till Ryaverket inte medges. Länsstyrelsen har således i sitt beslut i ärendet inte beaktat att den anmälda anslutningen möjliggör att enskilda avlopp motsvarande 3 267 pe kan omhändertas.

Det saknas vidare kommentar eller referens i länsstyrelsens förbudsbeslut till underlaget från Medins Havs och Vattenkonsulter AB (ingavs som bilaga 3 till anmälan). I underlaget anges bland annat att:

”Stora mängder från Marstrands reningsverk och enskilda avlopp belastar Marstrandsfjorden relativt de mängder från landkällor som anges av SMHI. Inte minst enskilda avlopp bidrar till detta. Enligt beräkningar kommer kvävemängderna till Marstrandsfjorden nära nog fördubblas till 2030 och tredubblas till 2035”

samt vidare:

”En omledning av utsläppen från Marstrands reningsverk och den stora mängd enskilda avlopp som också ansluts, innebär bättre förutsättningar för Marstrandsfjorden att uppnå god ekologisk status. Därtill skyddas bättre skyddsvärda och biologiskt viktiga habitat såsom t.ex. ålgräsängar.”

Länsstyrelsen lyfter i sitt beslut problematiken med tillskottsvatten i det kommunala VA-nätet. Kungälv kommun har dock ett långtgående arbete med att minska tillskottsvatten, där Marstrand är ett fokusområde och ett prioriterat område. Kungälv kommun har sedan flera år tillbaka arbetat för att minska de negativa effekterna av bräddning av avloppsvatten. Detta arbete pågår kontinuerligt genom att en dialog förs med tillsynsmyndigheten om bl a placeringar av avloppspumpstationer, känslighet hos närmaste recipient och större pumpsumpar så att risken för bräddning minskar genom att reservaggregat för el eller sugtömningsbil hinner komma på plats. I detta arbete söker Kungälv kommun också robusta lösningar som ska finnas på plats hela tiden. Kommunen arbetar också med att i detaljplaner reservera ytor för både dagvattenhantering och för bräddvattenhantering, i närheten av avloppspumpstation.

3.3 Pågående utveckling/utbyggnad av Kungälv kommuns allmänna VA-anläggning

Kungälv kommuns planering av dess framtida vatten- och avloppssystem har pågått sedan länge. Kommunen har dimensionerat sina överföringsledningar genom kommunen för att hantera all tillkommande bebyggelse, inklusive Marstrand. Länsstyrelsens antagande i sitt förbudsbeslut om att ingen risk uppkommer för berörda naturområden vid fortsatt drift av Marstrands ARV förutsätter att ingen ytterligare belastning tillkommer på Marstrands ARV. I förlängningen skulle förbudsbeslutet således hindra Kungälv kommun från att utveckla Marstrandsområdet, vilket bland annat är kommunens största turistmål, med många verksamheter och bostäder. Även utvecklingen av näringslivet i Marstrandsområdet blir begränsat av den förestående, bristande kapaciteten vid Marstrands ARV, vilket berör såväl det befintliga näringslivets utvecklingsmöjligheter som nyetablering av tillkommande näringsverksamheter.

Kungälv kommun har redan tagit beslut om att Marstrandsområdet ska förses med dricksvatten från kommunens nya vattenverk, beläget strax norr om Kungälv. Dricksvattenledningar kommer således att anläggas i hela det område som nu är aktuellt för anslutning av avloppsvatten till Ryaverket, oavsett om spillvattnet ska gå till Marstrands ARV eller Ryaverket. Normalt samförläggs alltid dricksvatten- och avloppsledningar. Det finns därmed stora och uppenbara tids- och planerings fördelar med att avloppsledningarna kan anläggas i detta skede, när Kungälv kommun beslutat om ny vattenförsörjning för Marstrand. Byggnationen av de första delarna av VA-ledningarna är under upphandling och hela sträckan från Vävra till Kastellegårdens pumpstation planeras vara klar i mitten av 2023. Tidpunkten för färdigställandet är relaterat till att Kode avloppsreningsverk ska anslutas till Gryaab, vilken anslutning länsstyrelsen medgivit. Ledningssträckan Vävra till Marstrand planeras att börja projekteras senhösten 2021 eller början av 2022. Planeringen är att ha dessa ledningar (dricksvatten och spillvatten) i drift 2030. I projekteringen och den nu pågående upphandlingen har kommunen förutsatt och beaktat att anslutning ska ske av Marstrands ARV till Ryaverket, vid bl a dimensioneringen av ledningarna. Oavsett om man väljer att leda spillvatten ut till Marstrands ARV eller till Ryaverket måste således nya spillvattenledningar byggas ut till Tjuvkil och vidare västerut över Nordön, Instön och Koön i Kungälv kommun. Det innebär att den störning, som länsstyrelsen i sitt förbudsbeslut menar uppstår vid anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket, kommer att uppkomma ändå. Den överföringsledning på 14 km som länsstyrelsen särskilt fäster avseende vid finns och används redan idag, och det är endast kortare sträckor som behöver nyanläggas. På dessa kortare sträckor kommer Kungälv kommun dessutom, oavsett anslutningen till Ryaverket, att anlägga dricksvattenledningar, varför samordningsvinster finns med samförläggning av dricks- och spillvattenledningar. Härutöver finns det delvis redan befintliga ledningar som kommer att nyttjas för anslutningen till Ryaverket, till exempel en sjöförlagd ledningssträckning mellan Koön och Instön.

Länsstyrelsen har vidare i flera fall förelagt Kungälv kommun om att enskilda avlopp ska anslutas till det kommunala avloppssystemet. Utifrån den aspekten har Kungälv kommun nu velat få till en helhetslösning för hela den västra delen av kommunen, där merparten av de enskilda avloppen kan anslutas till kommunens allmänna va-nät och sedan ledas i ett samordnat ledningsnät och vidare till Ryaverket för behandling.

Det ter sig motsägelsefullt att länsstyrelsen i detta ärende synes vara av uppfattningen att Marstrands ARV kan byggas om och finnas kvar, samtidigt som länsstyrelsen i andra ärenden anser att Marstrands ARV ska läggas ner och avloppsvattnet ska föras över till Ryaverket. Den senare uppfattningen återfinns uttryckligen i det nu gällande tillståndet för Marstrands ARV, vilket meddelades av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län i beslut den 11 december 2013 ([bilaga 2](#)), se under rubriken "Bakgrund". Gryaab delar Miljöprövningsdelegationens uppfattning i det ärendet att avloppsvattnet från Marstrands ARV ska ledas till Ryaverket, för rening.

Om Kungälv kommun långsiktigt, det vill säga efter 2025, skulle behöva lösa avloppsreningen inom Marstrandsområdet med en lokal lösning måste en omfattande och sannolikt tidsutdragen process inledas för ett nytt tillstånd till avloppsreningsverk i Marstrand. Lokaliseringen skulle då behöva utredas särskilt, då det inte är självklart att placeringen av ett framtida avloppsreningsverk för området skulle vara aktuell på den plats där avloppsreningsverket är placerat idag. Marstrands ARV har idag en svår placering då det ligger högt upp och allt avloppsvatten behöver pumpas upp till anläggningen. Idag har kommunen att hantera luktstörningar för närliggande bostäder, både från avloppsreningsverket och den "sista" avloppspumpstationen ("PA3"). Denna avloppspumpstation kommer dessutom inte att räcka till för större mängder avlopp från övriga delar och anslutna öar av Marstrandsområdet. Avloppsreningsverket är placerat i en känslig miljö, bland annat ligger det på gränsen till kommunens vattenskyddsområde för Marstrands vattentäkt.

En ny detaljplaneläggning skulle vidare behöva påbörjas eftersom den gällande detaljplanen inte rymmer ytterligare byggnader eller andra ytor. Detaljplaneprocesser tar betydande tid och med risk för överklaganden i flera instanser. Det finns således betydande svårigheter med detaljplaneläggning av samt motstående intressen gentemot de närboende vid en eventuell utökning av verksamheten vid det befintliga Marstrands ARV på Koön

En samlad lösning för Marstrands- och Kode-området är betydligt bättre ur ekonomisk synpunkt. Den lösning som länsstyrelsen förordat med anslutning av

Kode ARV till Ryaverket, men separat VA-verksamhetsområde och avloppsrening för Marstrand blir avsevärt mer kostsam. Länsstyrelsens resonemang blir i denna del helt hypotetiskt och beaktar inte alla aspekter av och fördelar med en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket, jämför vad som anförts ovan under avsnitt 3.

De åtgärder som genomförs på Marstrands avloppsreningsverk under innevarande år 2021 är till för att säkerställa att verket ska kunna hantera höga flöden, samtidigt som utsläppsvillkoren ska kunna innehållas. Dessa åtgärder räcker endast till för att hålla Marstrands ARV i drift enligt gällande tillståndsvillkor till dess överföring av avloppsvattnet till Ryaverket är möjlig.

Mot bakgrund av det ovan nämnda ifrågasätter Gryaab bärigheten och riktigheten i de av länsstyrelsen anförda beslutsskälerna för att neka en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket.

Det görs gällande att en anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket sammantaget medför klart övervägande fördelar i förhållande till att bygga ut Marstrands ARV. De av länsstyrelsen i sitt förbudsbeslut framförda skälerna kan inte heller anses sakligt tillräckliga för att neka tillstånd för anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket.

4 Sammanfattning

På sätt som ovan redovisas finns omfattande resurs-, miljö- och samhällsekonomiska fördelar med att ansluta Marstrands ARV till Ryaverket.

Gryaab har i ärendet tagit fram ett av länsstyrelsen konstaterat gediget underlag. Underlaget visar och styrker att gällande miljötillstånd, med villkor, för Ryaverket innehålls vid en anslutning av Marstrands ARV, även baserat på konservativa antaganden. Den ökade belastning som en anslutning av Marstrands ARV innebär ryms med god marginal inom de tillståndsvillkor som gällande miljötillstånd för Ryaverket uppställer, och marginalen ökar ytterligare med förestående och pågående effektiviseringar och förbättringar av verksamheten på Ryaverket.

De skäl som länsstyrelsen anför till stöd för sitt förbudsbeslut, bl a överföringsledningen i Kungälv kommun, äger inte saklig bärighet och länsstyrelsen har inte heller beaktat alla de faktiska förhållandena och förutsättningarna i ärendet.

Projekteringen för överföringsledningen och dess utformning i Kungälv kommun avses att påbörjas under 2022, varför förevarande anmälan är mycket angelägen även i tiden.

Sammantaget gör Gryaab sålunda gällande att det finns sakliga skäl att upphäva länsstyrelsens beslut och medge Gryaabs anmälan om anslutning av Marstrands ARV till Ryaverket.

5 Bevisuppgift

Gryaab åberopar och hänvisar till de i ärendet vid länsstyrelsen tidigare ingivna handlingarna.

Till stöd för Gryaabs talan i målet åberopas härutöver bilagda sammanställning (bilaga 1), till styrkande av att ett flertal åtgärder är möjliga att vidta ifall det uppkommer behov av att ytterligare förbättra reningskapaciteten och reningsgraden vid Ryaverket fram till dess att Marstrands ARV ska anslutas till Ryaverket år 2030, vilket ytterligare styrker att ingen osäkerhet kan anses råda om att anslutningen av Marstrands ARV med marginal inryms i gällande miljötillstånd, med villkor, för Ryaverket.

6 Den fortsatta handläggningen

Med hänsyn till att projekteringen för överföringsledningen till Ryaverket och dess utformning i Kungälv kommun avses att påbörjas under 2022, är prövningen av förevarande anmälan angelägen i tiden.

Göteborg 2021-06-03

Ted Wennerqvist

Charlotte Bourner

Bilagor

- 1 Sammanställning av planerade åtgärder vid Ryaverket fram till miljö-tillståndets utgång år 2036
- 2 Beslut om tillstånd för Marstrands ARV, meddelat av Miljöprövningsdelegationen den 11 december 2013